

Vergaderjaar 2020–2021

27 925

Bestrijding internationaal terrorisme

Nr. 770

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 10 mei 2021

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Defensie over de brief van 16 april 2021 inzake aanvullende artikel 100-inzet Resolute Support missie Afghanistan (Kamerstuk 27 925, nr. 769).

De Ministers heeft deze vragen beantwoord bij brief van 21 april 2021. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Wilders

De griffier van de commissie,
Van Toor

1

Wordt de analyse van de Amerikaanse president Biden gedeeld dat de gestelde doelen in Afghanistan zijn bereikt? Zo nee, op welke punten bent u het dan niet met president Biden eens?

2

Kunt u een overzicht geven van alle doelen die de NAVO zich in Afghanistan heeft gesteld afgelopen 20 jaar en in welke mate deze bereikt zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 1 & 2:

Het primaire doel van de inzet was het voorkomen dat Afghanistan weer een vrijhaven zou worden voor terroristen. Dat doel is bereikt. De aanslagen op het World Trade Center en Pentagon op 11 september 2001 waren vanuit Afghanistan voorbereid, maar ook vóór 9/11 werden vanuit het land terroristische aanslagen beraamd zoals die op de VS-ambassades in Kenia en Tanzania en op de USS Cole. Dat is sinds 2002 niet langer het geval.

Het doel van de VN gemandateerde NAVO-missie «International Security Assistance Force» (ISAF, 2001–2014) was om de Afghaanse autoriteiten in staat te stellen Afghaanse leger en politie op te bouwen en uiteindelijk voor de veiligheid in het land te zorgen zodat Afghanistan niet opnieuw een vrijhaven voor terroristen zou worden. Eind 2014 werd de verantwoordelijkheid voor de veiligheid in het land overgedragen door ISAF aan de *Afghan Security and Defense Forces* (ANDSF).

Begin 2015 ontplooipte de NAVO op verzoek van de Afghaanse autoriteiten de training en adviseringsmissie *Resolute Support* om de verdere verzelfstandiging van de ANDSF te ondersteunen. In welke mate het doel van Resolute Support (RS) is bereikt zal onderwerp zijn van de eindevaluatie die conform de verplichting uit het Toetsingskader na beëindiging van de missie wordt uitgevoerd. Wel kan op basis van voortgangsrapportages die uw Kamer de afgelopen jaren zijn toegekomen (Kamerstuk 27 925, nrs. 407 en 383.) in algemene zin worden gesteld dat de ANDSF mede dankzij de steun van RS belangrijke stappen hebben gezet, bijvoorbeeld middels vorming van speciale politie-eenheden zoals het door Nederland en Duitsland getrainde *Afghan Territorial Force 888* (ATF-888). Deze eenheid is inmiddels in staat om op eigen benen te staan (fully operational capable). Desondanks blijft de veiligheidssituatie in het land zorgelijk.

3

Wat is de laatste stand van zaken met betrekking tot de vredesbesprekingen tussen de regering en de Taliban?

4

Kan de VN een prominentere rol gaan spelen m.b.t. de vredesbesprekingen in Afghanistan? Zo ja, hoe?

5

Op welke wijze zijn Nederland, de EU en de NAVO betrokken bij de Afghaanse vredesonderhandelingen?

6

Is de EU betrokken bij de Istanbul Conference en zo ja, op welke wijze?

7

Is de NAVO betrokken bij de Istanbul Conference en zo ja, op welke wijze?

Antwoord op vraag 3 t/m 7:

De *Afghanistan Peace Negotiations* (APN) verlopen vooralsnog stroef. De Afghaanse regering en de Taliban hebben sinds de start op 12 september 2020 tot nu toe alleen afspraken gemaakt over procedures. Er is nog geen vastgestelde agenda. De onderhandelingen vinden plaats tussen de Afghaanse regering en de Taliban. Externe partijen, zoals de VN, kunnen op verzoek van de onderhandelende partijen een ondersteunende rol spelen, bijvoorbeeld door het geven van trainingen of het faciliteren van discussies. Op dit moment spelen o.a. Noorwegen en Duitsland een ondersteunende rol bij de APN in Doha.

De VS, Turkije, Qatar en de VN zijn voornemens een regionale vredesconferentie in Istanboel te organiseren om de lopende vredesonderhandelingen een impuls te geven. De EU en de NAVO zijn hier niet actief bij betrokken. Op 20 april heeft Turkije gemeld dat de conferentie pas na de Ramadan plaats zal vinden. Aanvankelijk was deze gepland voor 24 april t/m 4 mei.

8

Over hoeveel grondgebied heeft de Taliban op dit moment controle?

Antwoord:

De Taliban hebben over ongeveer 30–40 procent van het land een vorm van controle. Daarnaast is er een aantal gebieden waar de controle betwist wordt tussen de Afghaanse veiligheidstroepen en de Taliban. De Taliban versterkt haar positie tot nu toe met name in rurale gebieden. De controle van de Afghaanse overheid beperkt zich tot de grote steden.

9

Welke gebieden van Afghanistan worden op dit moment geregeerd door de Taliban?

Antwoord:

De Taliban hebben controle over gebieden in vrijwel alle provincies van Afghanistan. Hier voeren zij hooguit een rudimentaire vorm van bestuur, wat niet gelijkstaat aan regeren. Zij hebben in die gebieden doorgaans controle over overheidsvoorzieningen van de Afghaanse overheid en zetten die in voor hun manier van besturen. De Taliban zijn doorgaans niet zelfstandig in staat dit soort voorzieningen te bieden.

10

In hoeverre is de controle over grondgebied door de Taliban de afgelopen jaren toegenomen?

Antwoord:

De Taliban hebben het gebied dat zij controleren de afgelopen jaren geleidelijk uitgebreid ten koste van de Afghaanse overheid. Niet alleen door gebieden fysiek te bezetten, maar ook door invloed uit te oefenen op de lokale maatschappij. De mate van controle die de Taliban uitoefenen is niet in alle gebieden gelijk. Derhalve zijn aan de controle van de Taliban over grondgebied geen exacte cijfers te koppelen.

11

In welke delen van Afghanistan lijkt de Taliban het liefste grond terug te willen winnen?

Antwoord:

De Taliban hebben een Islamitisch Emiraat voor ogen dat heel Afghanistan beslaat. Derhalve zijn er geen gebieden die hun specifieke voorkeur hebben.

12

Hoeveel actieve troepen heeft de Taliban?

Antwoord:

Naar schatting kunnen de Taliban beschikken over ongeveer 50.000 tot 80.000 strijders.

13

Wat voor materieel heeft de Taliban?

Antwoord:

De Taliban beschikken over een verscheidenheid aan wapens. Hieronder vallen klein kaliber wapens, zoals geweren, mitrailleurs en pistolen. Daarnaast hebben de Taliban granaatwerpers, zware mitrailleurs, nachtzichtapparatuur, mortieren en raketten. De Taliban maken gebruik van verschillende voertuigen, waaronder motoren en pick-ups. Een deel van het materieel hebben de Taliban buitgemaakt op de Afghaanse veiligheidstroepen.

14

Kunt u een overzicht geven van de totale kosten van de Nederlandse militaire betrokkenheid bij Afghanistan de afgelopen twintig jaar? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Op deze korte termijn is het niet mogelijk om een integraal beeld van de gevraagde kosten te geven. In de jaarverslagen van Defensie zijn de kosten per jaar inzichtelijk gemaakt.

15

Hoeveel burgerslachtoffers zijn het gevolg van twintig jaar oorlog in Afghanistan?

Antwoord:

Er zijn gedurende het conflict in Afghanistan veel burgerslachtoffers te betreuren. De VN-missie UNAMA houdt sinds 2007 een registratie bij van het aantal burgerslachtoffers. In totaal vielen er volgens de VN sinds 2007 42.773 burgerslachtoffers als gevolg van conflict in Afghanistan. Nederland heeft geen eigenstandig beeld van het totaal aantal burgerslachtoffers dat het gevolg is van het conflict in Afghanistan. U bent in een eerdere evaluatie geïnformeerd over burgerslachtoffers (Kamerstuk 27 925, nr. 436).

16

Hoeveel vluchtelingen zijn het gevolg van twintig jaar oorlog in Afghanistan?

Antwoord:

Volgens UNHCR zijn er op dit moment wereldwijd ca. 2,7 miljoen Afghanen geregistreerd als vluchteling.

17

Gaan humanitaire hulp en ontwikkelingshulp aan Afghanistan voortgezet worden na de terugtrekking van de troepen? Zo ja, hoe?

Antwoord:

Tijdens de donorconferentie Afghanistan in november 2019 heeft Minister Kaag een maximum ontwikkelingsbijdrage van 200 miljoen euro toegezegd, voor de periode 2021–2024. Deze toezegging betrof een reservering en de Nederlandse ontwikkelingshulp is op dat moment al

verbonden aan de voortgang op hervormingen, bestendinging van verworvenheden op het gebied van mensenrechten, en beschikbare middelen. Nu Afghanistan met de aanstaande beëindiging van de NAVO missie Resolute Support op een nieuw kruispunt staat, is de continuering van de OS-inzet afhankelijk van verschillende factoren. Zo moet afgewogen of 1) de ontwikkelingsinzet op duurzame wijze kan worden behouden en dat er hierop voortgebouwd kan worden, 2) de veiligheidssituatie zo is dat activiteiten op verantwoorde wijze kunnen worden geïmplementeerd, 3) het politiek wenselijk is om de ontwikkelingsinzet voort te zetten en ten slotte 4) of andere donoren en partners aanwezig blijven en we zo gezamenlijk resultaten kunnen boeken. De Kamer zal over deze afweging op een later moment nader worden geïnformeerd. Overigens verandert de militaire terugtrekking niets aan het humanitair imperatief en de noodzaak om, waar en wanneer nodig, humanitaire hulp te bieden langs de lijnen van de humanitaire principes.

18

Wanneer wordt de Kamer geïnformeerd over de toekomstige inzet van Nederland in Afghanistan op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en diplomatie?

Antwoord:

Zie voor de OS-inzet het antwoord op vraag 17.

Ten aanzien van de diplomatieke inzet zal onze Ambassade zich zoals gebruikelijk inzetten voor het behartigen van de bilaterale relatie.

Nederland zal de OS-inspanningen monitoren en Den Haag voorzien van relevante analyses van ontwikkelingen in het land.

19

Bent u voornemens om extra BZ- en OS-middelen te reserveren voor Afghanistan, en zo ja, hoeveel?

Antwoord:

Op dit moment worden geen voorbereidingen voor het reserveren van additionele middelen getroffen. Zie ook antwoord op vraag 17.

20

Heeft het beëindigen van Resolute Support invloed op de Nederlandse (financiële) steun aan de Security Sector Reform (SSR)?

21

Op wat voor manieren gaat u ook de komende jaren bijdragen aan SSR in Afghanistan?

Antwoord vraag 20 t/m 21:

Op dit moment richt Nederland zich samen met ngo CIVIC op het beschermen van burgers en hervormingen van de veiligheidssector. Hierbij wordt onder andere ingezet op het assisteren van de Afghaanse overheid bij de implementatie van het nationale burgersbeschermingsbeleid en vinden trainingen aan het Afghaanse Ministerie van Defensie en regionale ANA-korpsen plaats met betrekking tot *civillian harm mitigation*. Voor wat betreft het effect van de militaire terugtrekking en toekomstige SSR bijdragen, zie antwoord op vraag 17.

22

Op welke wijze gaat u de humanitaire noden en ontwikkelingsdoelstellingen in Afghanistan (vooral op het gebied van vrouwenrechten) ondersteunen tijdens en na de terugtrekking van Amerikaanse en NAVO-troepen uit Afghanistan?

Antwoord:

Nederland blijft ongeoormerkte steun bieden aan humanitaire organisaties die actief zijn in Afghanistan, en stelt deze zodoende in staat om flexibel en adequaat te reageren op de veranderende omstandigheden. Het is aan de betreffende hulporganisaties om een inschatting te maken van de veranderende humanitaire noden en context in Afghanistan, en het Ministerie van Buitenlandse Zaken is in nauw contact met deze organisaties over dergelijke ontwikkelingen op de voet. De militaire terugtrekking verandert niets aan het humanitair imperatief en de noodzaak om, waar en wanneer nodig, humanitaire hulp te bieden langs de lijnen van de humanitaire principes.
Voor wat betreft de ontwikkelingsdoelstellingen: zie antwoord op vraag 17.

23

Hoe ziet de Nederlandse inzet bij het ondersteunen van het vredesproces er uit en op welke manier kan de inclusie van vrouwen worden bevorderd?

Antwoord:

Nederland spreekt zowel in bilateraal als in multilateraal verband steun uit voor het vredesproces en de betekenisvolle inclusie van vrouwen. Nederland vraagt daarbij aandacht voor het belang van recht doen aan alle slachtoffers van het conflict. Ook is Nederland via de EU betrokken geweest bij het formuleren van zgn. sleutelprincipes door grote internationale donoren voor de financiële steun aan een toekomstig Afghanistan. Deze sleutelprincipes hebben betrekking op onderwerpen als mensenrechten, waaronder vrouwenrechten, en goed bestuur. Deze principes zijn overgebracht aan de onderhandelende partijen. Daarnaast draagt Nederland op dit moment bij aan programma's die inclusie van vrouwen bevorderen, zoals in het kader van *Power of Voices* waarbinnen Cordaid – samen met andere internationale organisaties in het *just future* programma – actief inzet op het betrekken van het vrouwelijk maatschappelijk middenveld bij de vredesonderhandelingen. Ook worden vrouwennetwerken in vijftien Afghaanse provincies ondersteund, waarmee de politieke participatie van vrouwen wordt versterkt en de rol van vrouwen in het vredesproces wordt ondersteund. In dit werk is het *Afghans Women Network* een belangrijke lokale partner.

24

Op welke wijze gaat u ervoor zorgen dat de vooruitgang op het gebied van integratie en betekenisvolle participatie van vrouwen in de Afghaanse veiligheidsdiensten niet verloren gaat?

Antwoord:

Nederland en de EU zullen ook na beëindiging van de huidige NAVO missie aandacht blijven vragen voor een inclusieve vrede, waarbij verworvenheden niet verloren gaan. Betekenisvolle participatie van vrouwen in de Afghaanse veiligheidsdiensten vormt een onderdeel van die verworvenheden. De komende tijd zal daarnaast de toekomstige Nederlandse inzet in Afghanistan nader in kaart worden gebracht. Continuering van de inzet is afhankelijk van de ontwikkelingen in het land, het vredesproces, de veiligheidssituatie en de intenties van andere partners en organisaties. De Kamer zal hierover op een later moment nader worden geïnformeerd. Daarbij hebben we vanzelfsprekend aandacht voor de mensenrechten, in het bijzonder die van vrouwen en meisjes.

25

Kunt u voor de jaren 2020 en 2024 inzichtelijk maken hoeveel geld er binnen het budget voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking wordt besteed aan projecten in Afghanistan? Kunt u daarbij een uitsplitsing maken per thema?

Antwoord:

Tijdens de donorconferentie Afghanistan in november 2019 heeft Minister Kaag een maximum ontwikkelingsbijdrage van 200 miljoen euro toegezegd, voor de periode 2021–2024. Deze toezegging betreft een reservering (zie ook antwoord op vraag 17). Voor de huidige inzet geldt dat het zwaartepunt van de inzet gericht is op het verbeteren van de stabiliteit, veiligheid en rechtsorde, met jaarlijks circa 45 miljoen euro. Daarnaast wordt met een jaarlijkse inzet van circa 5 miljoen gewerkt aan het wegnemen van grondoorzaken van migratie, voorkomen van ongeïnformeerde en irreguliere migratie en faciliteren van terugkeer en herintegratie, met jaarlijks circa 5 miljoen euro. Voor de gehele inzet vormt gender een dwarsdoorsnijdend thema.

Nu Afghanistan met de terugtrekking van de huidige NAVO missie op een nieuw kruispunt staat, is de continuering van de OS-inzet afhankelijk van verschillende factoren. Zo moet afgewogen of 1) de ontwikkelingsinzet op duurzame wijze kan worden behouden en dat er hierop voortgebouwd kan worden, 2) de veiligheidssituatie zo is dat activiteiten op verantwoordelijke wijze kunnen worden geïmplementeerd, 3) het politiek wenselijk is om de ontwikkelingsinzet voort te zetten en ten slotte 4) of andere donoren en partners aanwezig blijven en we zo gezamenlijk impact kunnen bewerkstelligen. De Kamer zal over deze afweging op een later moment nader worden geïnformeerd.

26

Kunt u aangeven welk deel van de projecten die vanuit ontwikkelingssamenwerking worden gefinancierd, in stedelijk gebied worden uitgevoerd en welke projecten op het platteland?

27

Kunt u aangeven in welke regio's Nederlandse ontwikkelingspartners actief zijn, hoe de veiligheidssituatie daar is en hoe de situatie naar verwachting zal veranderen na militaire terugtrekking?

28

Is het afbouwen dan wel intensiveren van ontwikkelingssamenwerkingsprogramma's in regio's waar de Nederlandse krijgsmacht actief is onderdeel van de exitstrategie?

Antwoord op vraag 26 t/m 28:

De huidige ontwikkelingsinzet krijgt met name vorm in stedelijk gebied, voornamelijk in en rondom Kaboel, Herat en Jalalabad. Daarnaast worden projecten in verscheidene provincies gefinancierd. Zo vinden ontmijningsactiviteiten doorgang in alle 34 Afghaanse provincies, in samenwerking met ngo HALO trust, en zijn er samen met Cordaid vrouwennetwerken opgezet in vijftien Afghaanse provincies. Hoewel projecten voortkomend uit het *Afghanistan Reconstruction Trust Fund* (ARTF) worden opgezet in Kaboel, worden deze in het hele land uitgevoerd, inclusief een aanzienlijke plattelandscomponent.

De Nederlandse ontwikkelingspartners en internationale organisaties (zoals de Wereldbank en de VN) in Afghanistan hebben jarenlange ervaring met werken in instabiele contexten. Nederland staat in nauw contact met deze partners, juist ook nu om ontwikkelingen ten aanzien van de veiligheidssituatie en mitigerende maatregelen te bespreken.

Nu Afghanistan met de beëindiging van de huidige NAVO missie op een nieuw kruispunt staat, is de continuering van de OS-inzet afhankelijk van verschillende factoren. Zie daarvoor antwoord op vraag 17.

29

Blijft de VS ook na september militair actief in of boven Afghanistan, bijvoorbeeld door special forces of met drones?

Antwoord:

Het kabinet doet geen uitspraken over de (toekomstige) inzet van coalitiepartners.

30

Gaat de Nederlandse betrokkenheid bij de oorlog in Afghanistan de afgelopen twintig jaar geëvalueerd worden? Zo ja, hoe gebeurt dat? Wordt dat (ook) extern, onafhankelijk gedaan? Wordt daarbij ook gekeken in hoeverre gestelde doelen zijn bereikt en tegen welke kosten, ook kosten voor de burgers in Afghanistan zelf?

Antwoord:

Over de Nederlandse militaire betrokkenheid bij Afghanistan vóór 2015 zijn uw Kamer verschillende evaluaties toegekomen (Kamerstuk 27 925, nrs. 436, 703 en 489).

Ook over de Nederlandse militaire bijdrage aan Resolute Support wordt conform de verplichting uit het Toetsingskader na afloop een eindevaluatie uitgevoerd. Vorig jaar mei is uw Kamer geïnformeerd over aanpassingen in de manier waarop invulling wordt gegeven aan monitoring en evaluatie van artikel 100-missiebijdragen (Kamerstuk 27 925, nr. 721). Daarbij is toegezegd dat toekomstige eindevaluaties standaard door een onafhankelijke partij worden uitgevoerd. Dit zal voor de eindevaluatie van de Nederlandse bijdrage aan Resolute Support ook gelden.

31

Op welke manier draagt Nederland zorg voor de Afghaanse burgers die betrokken zijn en zijn geweest bij de Nederlandse inzet, zoals onder meer tolken?

Antwoord:

Nederland voelt een verantwoordelijkheid voor de tolken die voor de Nederlandse militaire missie in Afghanistan hebben gewerkt. In antwoord op de gewijzigde motie van het lid Belhaj c.s. (35 300 X, nr. 45) heeft het Kabinet aangegeven dat deze groep speciale aandacht geniet. Het Kabinet heeft sindsdien tientallen Afghaanse tolken met gezin, waarvan het gezag heeft ingestemd met hun komst naar Nederland, laten overkomen om hier de asielprocedure te doorlopen. Dit proces loopt nog door. Dit staand beleid zal ook van toepassing zijn op de huidige Nederlandse inzet in het kader van de militaire missie Resolute Support.

32

Wat gaat u doen voor de Afghaanse militairen, tolken en ander Afghaans personeel die hebben bijgedragen aan Resolute Support?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 31.

33

Welk risico lopen Afghaanse militairen, tolken en ander Afghaans personeel doelwit te worden van represailles na de terugtrekking van Amerikaanse en NAVO-troepen?

Antwoord:

De Taliban hebben dreigementen geuit in de richting van personen die hebben gewerkt voor of met Amerikaanse of andere NAVO-troepen.

34

In hoeverre en op welke wijze gaat u bij de exit strategie rekening houden met de veiligheid van Afghanen die direct en indirect waren betrokken bij de missie?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 31.

35

Hoe verloopt de onderlinge coördinatie van bondgenoten inzake de terugtrekking van de militairen?

Antwoord:

Binnen de NAVO vindt afstemming plaats over de terugtrekking van de NAVO missie Resolute Support. Nederland neemt actief deel aan deze afstemming die tot nu toe voorspoedig verloopt. De commandanten der strijdkrachten van de NAVO-landen hebben hier op 20 april overleg over gevoerd.

36

Is er een mogelijke rol voor de NAVO ten behoeve van de veiligheid van de burgers in Afghanistan na de terugtrekking van de coalitietroepen? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De NAVO heeft besloten om de Resolute Support-missie in Afghanistan te beëindigen. Welke rol de NAVO kan spelen bij de ondersteuning van Afghanistan nadat de terugtrekking is afgerond is op dit moment nog niet duidelijk en zal op een later moment worden besproken. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de burgers in Afghanistan ligt sinds 2015 bij de Afghaanse veiligheidsdiensten.

37

Op welke wijze is de Afghaanse diaspora betrokken bij de huidige Nederlandse inzet, zowel op militair terrein als op diplomatiek gebied en op het gebied van ontwikkelingssamenwerking?

38

Hoe gaat u de Afghaanse diaspora betrekken bij het in kaart brengen van de toekomstige Nederlandse inzet in Afghanistan?

Antwoord op vraag 37 en vraag 38:

Bij de totstandkoming van het Nederlandse buitenlandbeleid, waaronder de Nederlandse inzet in Afghanistan, betreft het Ministerie van Buitenlandse Zaken regelmatig het maatschappelijk middenveld, waaronder diasporaorganisaties. Dit gebeurt bijvoorbeeld via gesprekken, (digitale) evenementen of rondetafelbijeenkomsten.

39

Wat is uw verwachting over de nieuwe relatie met Afghanistan na september 2021?

Antwoord:

De komende tijd zal de toekomstige Nederlandse relatie met Afghanistan nader in kaart worden gebracht. Continuering van de huidige inzet is afhankelijk van de ontwikkelingen in het land, het vredesproces, de

veiligheidssituatie en de intenties van andere partners en organisaties. De Kamer zal hierover op een later moment worden geïnformeerd.

40

Op welke manier en op welke terreinen blijven de EU-lidstaten na het terugtrekken van de coalitietroepen aanwezig in Afghanistan? Zullen hier veiligheidsmaatregelen bij nodig zijn? En zo ja, welke?

41

Is er overleg met de VS over de wijze waarop en op welke terreinen de coalitiepartners aanwezig blijven in Afghanistan na de geplande terugtrekking van de militaire aanwezigheid? Zullen hier veiligheidsmaatregelen bij nodig zijn? En zo ja, welke?

Antwoord op vraag 40 en 41:

Er is binnen de internationale gemeenschap in Afghanistan, waaronder de VS en andere EU lidstaten, overleg over de wijze waarop en op welke terreinen de internationale partners aanwezig blijven in Afghanistan na de geplande terugtrekking van de huidige NAVO-missie. Net als Nederland brengen andere landen op dit moment hun intenties en mogelijkheden in kaart en stemmen deze op elkaar af. Afhankelijk van de veiligheidssituatie en de keuzes die gemaakt worden zullen daarbij net als nu passende veiligheidsmaatregelen nodig zijn.

42

Loopt de ondersteuning aan de Afghaanse overheid bij de bevordering van de nationale veiligheid en stabiliteit van Afghanistan door na het vertrek van de coalitietroepen? En zo ja, hoe en in welke gremia?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 39.

43

Kunt u aangeven wat de complete Nederlandse militaire betrokkenheid in Afghanistan de schatkist heeft gekost sinds 2001, uitgesplitst per missie?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 14.

44

Kunt u aangeven wat alle Nederlandse hulp- en opbouw (projecten) in Afghanistan de schatkist hebben gekost sinds 2001, uitgesplitst per jaar?

Antwoord:

Sinds 2002 heeft Nederland met een bijdrage van ca. 1,3 miljard euro bijgedragen aan de ontwikkeling en veiligheid van Afghanistan (ODA en non-ODA). Sinds het begin van de *transformation decade*, die werd ingeluid met het vertrek van de ISAF-troepen uit Afghanistan in 2014, draagt Nederland via de ontwikkelingssamenwerkingsinzet gemiddeld circa 50 miljoen euro jaarlijks bij aan Afghanistan.

45

Kunt u een inschatting geven van de «verborgen kosten» (veteranenzorg, slijtage materieel etc.) die het gevolg zijn geweest van de Nederlandse inspanningen in Afghanistan sinds 2001, en die niet onder het militaire en/of hulpbudget vallen?

Antwoord:

De slijtage van het materieel tijdens missies wordt niet specifiek in rapportages bijgehouden. Ook de kosten van veteranenzorg worden niet per missie of inzet in rapportages uitgesplitst.

46

Hoe verlopen onze bilaterale contacten met de Afghaanse regering ten aanzien van het vredesproces?

Antwoord:

De bilaterale contacten met de Afghaanse regering ten aanzien van het vredesproces zijn goed. De Afghaanse regering houdt de internationale gemeenschap, waaronder Nederland, op de hoogte van ontwikkelingen in het vredesproces. Nederland benadrukt in deze contacten het belang van het vredesproces, en behoud van verworvenheden zoals de rechtsstaat en de mensenrechten.

47

Hoeveel extra militairen sturen andere NAVO-landen (CDS Eichelsheim noemde Spanje en Italië tijdens de technische briefing) voor force protection naar Afghanistan?

Antwoord:

In algemene zin zullen partners, net als Nederland, de missie veilig moeten beëindigen. Hiervoor zijn extra militairen nodig. De planning voor de terugtrekking wordt op dit moment gemaakt en tussen de NAVO-partners afgestemd. Spanje en Italië brengen extra force protection capaciteit in, maar doen geen uitspraak over de aantallen. Ten aanzien van de inzet van extra force protection door andere partners kan het Kabinet omwille van de operationele veiligheid op dit moment geen uitspraken te doen.

48

Wanneer begint u feitelijk met het terugtrekken van Nederlandse militairen, en wanneer verwacht u dat de laatste Nederlandse militair uit Afghanistan is teruggetrokken? Kunt u een tijdspad schetsen?

Antwoord:

In lijn met de NAVO-planning verwacht Nederland op korte termijn te beginnen en de laatste militair voor 11 september 2021 te hebben teruggetrokken. Om operationele redenen doet Defensie geen gedetailleerde uitspraken over het tijdspad.

49

Houdt u in de planning (het gaat hier niet om het «streven») voor de volledige terugtrekking van Nederlandse militairen de deadline van 11 september 2021 aan, of die van het verstrijken van het huidige Nederlandse mandaat dat afloopt op 31 december 2021?

Antwoord:

Nederland houdt in de planning rekening met de deadline van 11 september 2021.

50

Kunt u aangeven welke internationale terreurorganisaties op dit moment onderdak vinden in Afghanistan? Hoe groot schat u de in Afghanistan aanwezige terreurnetwerken van Al-Qaeda en Islamitische Staat in?

Antwoord:

Het Haqqani-netwerk, Al Qaeda en *Islamic State in Khorasan Province* zijn de grootste internationale terreurorganisaties die onderdak vinden in Afghanistan. Hun aantallen worden door de VN geschat op enkele honderden leden van Al Qaeda tot enkele duizenden leden van *Islamic State Khorasan Province*. Naast deze twee terreurorganisaties bevinden zich onder meer leden van Lashkar-e Taiba en Tehrik-e Taliban Pakistan in Afghanistan.

51

Welke landen hebben militair personeel gestationeerd op Kamp Marmal in Mazar-e-Sharif en in welke mate leveren deze landen een bijdrage aan de beveiliging van het kamp?

Antwoord:

Er zijn op dit moment vijftien landen actief in Train, Advise & Assist Command North (TAAC-N), inclusief Nederland. Deze landen maken in meer of mindere mate gebruik van Kamp Marmal. Deze landen leveren alle een bijdrage aan de beveiliging van Kamp Marmal, aangezien iedere militair in de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het kamp deelt. Naast Duitsland en Nederland, leveren de VS, Mongolië en Bosnië-Herzegovina force protection capaciteit voor de beveiliging van het kamp.

52

Tijdens de technische briefing werd gezegd dat China niet wil dat vanuit Afghanistan radicaal islamitisch terrorisme wordt geëxporteerd. Wat heeft China de laatste jaren diplomatiek, militair en op hulpgebied gedaan om dat te voorkomen?

Antwoord:

China's primaire belang in Afghanistan is stabiliteit. Instabiliteit kan immers gepaard gaan met grensoverschrijdend islamitisch extremisme. In het grensgebied met Afghanistan werkt het Volksbevrijdingsleger (PLA) gericht samen met de *Afghan National Security & Defense Forces* (ANDSF) om stabiliteit te bewaken. China heeft de afgelopen jaren ook een aantal pogingen gedaan de vredesbesprekingen een nieuwe impuls te geven. China spreekt daarnaast al jaren over de wens om in Afghanistan het *Belt and Road Initiative* op grotere schaal uit te rollen en beter te linken aan de China-Pakistan Economic Corridor (CPEC). Goederenstromen van en naar China moeten nu de onherbergzame Himalaya over. Routes via een stabiel Afghanistan met een functionerende (rail) infrastructuur zouden de capaciteit van de CPEC aanzienlijk vergroten. China heeft tot slot belangstelling voor de aanzienlijke grondstoffenreserves in Afghanistan. Het sloot al ruim tien jaar geleden omvangrijke overeenkomsten, vooral voor de exploitatie van Afghaans koper en andere mineralen. De gebrekkige veiligheid en infrastructuur in Afghanistan hebben deze projecten echter doen stagneren.

53

Kunt u aangeven wat de omvang is van de Afghaanse defensiebegroting? Voor welk bedrag staan andere landen en/of organisaties hiervoor garant? Wanneer verwacht u dat het Afghaanse leger (ANDSF) financieel op eigen benen kan staan? Gaat Nederland na dit jaar nog financieel bijdragen aan de opbouw en instandhouding van het Afghaanse leger? Zo ja, voor welk bedragen?

Antwoord:

De Afghaanse defensiebegroting bedraagt ca. 88 miljard Afghani (ca. 1,2 mld USD), waarvan ca. 74% voortkomt uit internationale steun. De

mate waarin de ANDSF financieel op eigen benen kan staan hangt grotendeels af van de veiligheidssituatie.

Bij een verbetering van de veiligheidssituatie neemt de noodzaak voor de huidige omvang van de ANDSF af en zal de Afghaanse overheid beter in staat zijn eigen inkomsten te genereren.

Nederland heeft voor 2021 een bijdrage van EUR 5 miljoen toegezegd aan het door de NAVO beheerde *Afghan National Army Trust Fund* (ANA-TF). Op welke wijze het fonds na beëindiging van de Resolute Support missie effectief kan worden voortgezet zal in de komende periode in NAVO-verband worden besproken.

54

Wat is momenteel de staat van het Afghaanse leger? Kunt u feitelijk weergeven over hoeveel militair personeel en over welk militair materieel het Afghaanse leger beschikt?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 56.

55

Hoeveel Afghaanse militairen zijn door de NAVO Resolute Support-missie getraind, en hoeveel van die militairen zijn momenteel nog actief in het Afghaanse leger?

Antwoord:

De NAVO houdt niet bij hoeveel Afghanen tijdens RSM zijn opgeleid, omdat gedurende RSM verschillende functieopleidingen zijn gegeven aan soms hetzelfde personeel (deze cursussen variëren van cursussen op het gebied van Counter-IED en commandovoering tot aan rijopleidingen). Het is niet mogelijk om aan te geven hoeveel van de getrainde militairen nog in dienst zijn van het Afghaanse leger: de administratieve capaciteiten en de beschikbare ICT van de ANDSF zijn onvoldoende om cursusadministraties bij te houden.

56

Kan de Kamer een uiteenzetting krijgen van de staat van de Afghaanse krijgsmacht opgedeeld in land- en luchtroepen, gespecificeerd in aantallen en materieel? Kan hierbij worden ingegaan op de geoefendheid van de militairen?

Antwoord:

De Afghaanse veiligheidstroepen bestaan uit ongeveer 300.000 medewerkers, waarvan 187.000 bij de Afghaanse krijgsmacht (landmacht en luchtmacht). Van deze 187.000 is ongeveer 7.500 man luchtmacht, en het overige deel landmacht. De geoefendheid van de militairen binnen de Afghaanse krijgsmacht verschilt. Daarnaast zijn er verschillen in de geoefendheid per ANA eenheid en per maand. Qua materieel beschikken de Afghaanse landtroepen over diverse types gepantserde en ongepantserde voertuigen, verschillende artilleriestukken en luchtafweersystemen. De Afghaanse luchtmacht beschikt over transport- en aanvalshelikopters en transport- en gevechtsvliegtuigen. De door Nederland getrainde eenheid ATF-888 is volledig operationeel.

57

Wat is uw inschatting van de effectiviteit van de internationale trust funds (vooral het Law and Order Trust Fund (LOTFA) en het ANA Trust Fund) na het afbouwen van Resolute Support en op welke wijze kunnen zij zelfstandig een bijdrage leveren aan de veiligheid van Afghaanse veiligheidstroepen?

Antwoord:

Het Law and Order Trust Fund (LOTFA), dat wordt beheerd door UNDP, richt zich op de opbouw en versterking van de politie- en justitiële sector. Hierin is de afgelopen jaren de nodige vooruitgang geboekt. De afbouw van Resolute Support heeft voor zover nu bekend geen directe consequenties voor het programma. Evenwel geldt ook voor dit programma dat de voortzetting van onze ondersteuning aan het LOTFA afhankelijk is van eerder genoemde factoren (zie antwoord op vraag 17).

Het *Afghan National Army Trust Fund* (ANA-TF) wordt op dit moment beheerd door de NAVO en middels een Memorandum of Understanding draagt het Amerikaanse *Department of Defense* zorg voor de uitvoering. Op welke wijze het fonds na beëindiging van de Resolute Support missie effectief kan worden voortgezet zal in de komende periode in NAVO-verband worden besproken.

58

Hoe groot is de jaarlijkse personele uitstroom uit het Afghaanse leger? Verwacht u dat de uitstroom toeneemt nu de coalitietroepen vertrekken? Wat heeft het besluit van de Amerikaanse president Biden gedaan met het moreel van de Afghaanse troepen?

Antwoord:

Het jaarlijkse verloop bedraagt ongeveer 30%. Op dit moment is het nog niet mogelijk aan te geven of de uitstroom zal toenemen en welke invloed het besluit van president Biden heeft gehad op het moreel van de Afghaanse troepen.

59

Welke maatregelen worden genomen om te voorkomen dat Defensie weer wordt bestolen tijdens het terughalen van materieel uit Afghanistan? Heeft Nederland de logistiek nu zelf in handen of is het terughalen van materieel uitbesteed zodat we weer het risico lopen dat er containers met stenen – in plaats van materieel – op Volkel aankomen?

Antwoord:

Het terughalen van materieel is een nationale verantwoordelijkheid. De logistiek is in handen van Nederland, maar er vindt nauwgezette afstemming en waar mogelijk samenwerking plaats met partners. Voor al het in Afghanistan aanwezige Nederlandse materieel wordt een risico-analyse op artikelniveau uitgevoerd. Militair gevoelig materieel wordt met militair of specifiek ingehuurd luchttransport teruggehaald naar Nederland. Indien dit vanuit kosten-baten oogpunt niet mogelijk is, wordt het gecontroleerd ter plaatse vernietigd. Schaars maar niet (militair) gevoelig materieel wordt commercieel met weg- en zeetransport teruggebracht. Deze transporten zijn uitbesteed aan een betrouwbare en mondiaal opererende vervoerder en het contract voorziet in een verhaal-constructie bij verlies, diefstal of vermissing. In Afghanistan worden alle commerciële konvooien begeleid door een nationale veiligheidsdienst, waardoor het risico op incidenten wordt gemitigeerd.

60

Trekken de Turkse militairen zich ook terug uit Afghanistan of blijft Turkije in Afghanistan aanwezig en creëert het een militaire aanwezigheid zoals in Libië en Somalië?

Antwoord:

Turkije heeft in het verleden aangegeven bereid te zijn in Afghanistan te blijven zo lang als de Afghanen hun aanwezigheid blijven verwelkomen. De NAVO heeft besloten om de Resolute Support-missie in Afghanistan te beëindigen. Beëindiging van Resolute Support betekent ook een einde

aan de Turkse bijdrage aan de missie. Of Turkije van plan is op bilaterale basis in Afghanistan actief te blijven is nog niet bekend.

61

Welk extra materieel stuurt u met de 80 Nederlandse militairen mee naar Afghanistan?

Antwoord:

De extra *force protection* eenheden zijn toegerust op de beveiligingstaken die zij moeten uitvoeren inclusief de bijbehorende bewapening. De Commandant der Strijdkrachten heeft de bewapening in het besloten deel van de technische briefing toegelicht.

62

Wordt door de NAVO en/of Afghanistan inmiddels bijgehouden hoeveel munitie en materieel er door corruptie of als oorlogsbuit, in handen van de Taliban is gevallen? Zo ja, kunt u die informatie met ons delen?

Antwoord:

De Afghaanse veiligheidstroepen zijn verantwoordelijk voor het materieel-beheer, inclusief wapens en munitie. Er zijn vanuit de Afghaanse veiligheidstroepen geen cijfers van buitgemaakt materieel bekend.

63

Kunnen we stellen dat hoe meer Train, Advise & Assist (TAA)-taken een militair uitvoert hoe meer risico hij of zij loopt?

Antwoord:

Hier zijn geen algemene uitspraken over te doen. Elke militaire activiteit kent afhankelijk van context verschillende risico's.

64

Gaan de aanvullende militairen ook TAA-taken uitvoeren?

Antwoord:

Nee, deze hebben de primaire taak om op te treden als *force protection* en zullen daarnaast bijdragen aan het faciliteren van de afbouw van de missie.

65

In 2020 zijn 1.011 Talibanleden vrijgelaten; ging dit aan de hand van een rehabilitatie programma? Gaat hier nog additionele dreiging vanuit?

Antwoord:

Er zijn 5.000 gevangenen door de Afghaanse autoriteiten vrijgelaten als gevolg van het akkoord tussen de VS en de Taliban. Dit ging voor zover bekend niet aan de hand van een rehabilitatieprogramma. Er zijn aanwijzingen dat een onbekend aantal van hen weer actief is als Talibanstrijder en als zodanig weer een dreiging vormen.

66

In hoeverre worden trainingsprocessen geïntensiveerd met het oog op de totale terugtreding van resolute support?

Antwoord:

Over het verdere verloop van de trainingsactiviteiten wordt in de NAVO nog gesproken. Het is waarschijnlijk dat de NAVO, in het licht van de beëindiging van *Resolute Support* eveneens de trainingsprocessen zal beëindigen.

67

Hoe is de coronasituatie in Afghanistan? Heeft corona impact op de missie, bijvoorbeeld door meer druk op de medische voorzieningen?

Antwoord:

Vanwege zeer beperkte test- en IC-capaciteit is het niet exact te zeggen hoe de coronasituatie in Afghanistan is. Vanwege de jonge gemiddelde leeftijd van de bevolking lijken de medische gevolgen van de coronapandemie in Afghanistan vooralsnog relatief beperkt.

Er zijn diverse maatregelen genomen om COVID-besmettingen binnen de missie te voorkomen. De militairen zijn allemaal voor vertrek naar Afghanistan in quarantaine geweest. De 80 extra militairen die worden toegevoegd zijn eveneens vooraf gevaccineerd. Contacten buiten de basis worden zoveel als mogelijk beperkt.

De COVID-19 pandemie heeft zijn stempel op de effectiviteit van de Nederlandse bijdrage aan de missie gedrukt. Vanwege COVID is een deel van de adviseurs als niet missie-essentieel verklaard en teruggebracht naar Nederland. Hierdoor vonden minder TAA-activiteiten aan de ANDSF plaats. Door COVID was er bovendien veel minder contact tussen de achtergebleven adviseurs en de ANDSF mogelijk, die ook nog vrijwel geheel via VTC plaatsvonden.

68

Zijn er op dit moment actieve aanwijzingen dat de Taliban na 1 mei weer coalitietroepen gaat aanvallen?

Antwoord:

Volgens een publieke verklaring van de Taliban zijn coalitietroepen na 1 mei een in hun ogen weer een legitiem doelwit. Over het inzicht in specifieke activiteiten worden in de openbaarheid geen mededelingen gedaan.

69

Hoe zijn de dreigingsrisico's in Mazar-e-Sharif vergeleken met de rest van Afghanistan?

Antwoord:

Heel Afghanistan is een risicogebied waar militairen dreigingen onderkennen. Specifieke dreigingsniveaus zijn vertrouwelijk en kunnen daarom niet in het openbaar gedeeld worden.

70

Kan de Kamer een tijdschema ontvangen van de Amerikaanse terugtrekking?

Antwoord:

Over de planning van bondgenoten kunnen geen uitspraken worden gedaan.

71

Kunt u zo spoedig mogelijk de planning van het ordentelijk vertrek aan de Kamer doen toekomen?

Antwoord:

In lijn met de NAVO-planning verwacht Nederland op korte termijn te beginnen en de laatste militair voor 11 september 2021 te hebben teruggetrokken. Deze planning wordt op dit moment gemaakt en tussen de NAVO-partners afgestemd. Er worden geen gedetailleerde uitspraken gedaan over lopende militaire operaties.

72

Klopt het dat er nog geen terugtrekkingsplan is?

Antwoord:

Nee. Binnen de NAVO en bij de coalitie van *Resolute Support* zijn wel degelijk plannen aanwezig voor een ordentelijke beëindiging van de missie.

73

Hoe ziet de planning van de troepenterugtrekking eruit?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 71.

74

Welke van de missiedoelstellingen van NAVO *Resolute Support* zijn behaald, welke niet?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1 & 2.

75

Wat is de inschatting van de capaciteit van Afghaanse veiligheidstroepen, kunnen zij de veiligheid van het land garanderen na vertrek van de coalitietroepen?

Antwoord:

De Afghaanse veiligheidstroepen zijn de afgelopen jaren met luchtsteun in staat gebleken de Taliban uit grote steden en bevolkingscentra te houden, maar moesten terrein prijsgeven in de meer rurale gebieden. Naar verwachting zullen zij onder druk blijven staan van de Taliban en mogelijk de controle over meer gebieden aan de Taliban verliezen.

76

Kunt u de bewering onderbouwen dat Afghanistan geen vrijhaven voor terrorisme meer is?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 1 & 2.

77

Hoe duidt het kabinet het actuele dreigingsbeeld van de Taliban in en rondom Mazar-e-Sharif? Wat is het verwachte effect van de aangekondigde terugtrekking van de NAVO-troepen op dit dreigingsbeeld?

Antwoord:

De Taliban zijn actief in heel Afghanistan, ook in de omgeving van Mazar-e-Sharif en vormen daarmee een dreiging voor coalitietroepen. De Taliban geeft aan de coalitietroepen na 1 mei weer als een legitiem doelwit te beschouwen.

78

Welke taken en activiteiten t.a.v. force protection zullen de 80 additionele militairen met name verrichten?

Antwoord:

Zij zorgen voor extra beveiliging van Kamp Marmal, zie ook het antwoord op vraag 61.

79

Gaan de trainings- en adviesactiviteiten van TAAC-N en de Nederlandse militairen in Kaboel door in de komende vijf maanden? Zo ja, hoe ziet het tijdspad van de afbouw eruit?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 66, 67 en 71.

80

Sturen NAVO-bondgenoten in de komende maanden ook additionele troepen om de terugtrekking ordentelijk te laten verlopen, en zo ja om hoeveel militairen gaat dit?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 47.

81

Welke additionele inzet leveren NAVO-bondgenoten in Mazar-e-Sharif en andere delen van Afghanistan? Hoeveel militairen sturen zij extra en welke taken zullen zij met name verrichten? Gaat het hier om «over the horizon» capaciteit of eenheden die naar missiegebieden gaan?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 47. De extra militairen die door andere partners worden ingezet zullen naar het missiegebied gaan om aan een veilige beëindiging van de missie bij te dragen. Dit staat los van «over the horizon» capaciteit.

82

Worden er, buiten de extra inzet van militairen door Nederland en NAVO-bondgenoten, de komende vijf maanden nog aanvullende veiligheidsmaatregelen getroffen?

Antwoord:

Om operationele redenen doet Defensie hier geen uitspraken over. Zie ook het antwoord op vraag 80.

83

Hoe wordt de veiligheid van onze militairen gewaarborgd gedurende de terugtrekking in de komende vijf maanden? Is er gedurende de gehele terugtrekkingsperiode luchtsteun beschikbaar van coalitielanden (niet zijnde de Afghaanse luchtmacht), eventueel voorzien vanuit bases of vliegdekschepen buiten Afghanistan?

Antwoord:

De NAVO missie *Resolute Support* voorziet in de veiligheid van de militaire eenheden. Daarnaast garandeert de VS gedurende de afbouwfase van *Resolute Support* ondersteuning aan de coalitiepartners tot aan het vertrek van de laatste militair, waaronder luchtsteun.

84

Hoe wordt de veiligheid van de Nederlandse militairen die niet in Mazar-e-Sharif zitten in de resterende periode van de missie gewaarborgd? Hoeveel militairen betreft het en genieten zij de bescherming van extra force protection eenheden van andere NAVO-lidstaten?

Antwoord:

De minder dan tien Nederlandse militairen die werkzaam zijn op het hoofdkwartier van *Resolute Support* in Kaboel, worden adequaat

beveiligd door de bestaande veiligheidsstructuren in en om het hoofdkwartier.

85

Op welke manier zal de veiligheid worden gewaarborgd indien het gezien de logistieke complexiteit van de afbouw, nodig is om na het einde van de missie nog werk te verzetten om al het materiaal uit Afghanistan terug te krijgen?

Antwoord:

Het is de verwachting dat Nederland binnen de gestelde termijn al zijn materieel en personeel kan terughalen. Nederland volgt het tijdsplan van de NAVO.

86

Wat zijn de risico's op COVID in en rondom de basis in Mazar-e-Sharif? Wordt er getest en welke maatregelen worden genomen om de risico's te beheersen?

Antwoord:

Op de basis Mazar-e-Sharif is ten gevolge van snel en adequaat instellen van mitigerende maatregelen het aantal besmettingen relatief laag geweest. Mitigerende maatregelen bestaan uit de standaard maatregelen, inrichten van isolatie en quarantaine locaties, quarantaine voorafgaand aan inzet en testen en nieuw in te zetten personeel verplicht vaccineren. De situatie is op dit moment dusdanig dat quarantaine maatregelen zijn versoepeld.

87

Is het Afghaanse veiligheidsapparaat na de terugtrekking voldoende in staat om terroristische groeperingen uit Afghanistan te weren, zodat Afghanistan niet opnieuw een uitvalsbasis wordt voor terrorisme?

Antwoord:

Met de voorhanden zijnde personele en materiële middelen beschikken de Afghaanse veiligheidstroepen in de basis over voldoende capaciteiten om de terroristische groeperingen die in het land aanwezig zijn te bestrijden. Op de lange termijn is een nieuwe uitvalsbasis echter niet uit te sluiten.

88

In hoeverre is het Afghaanse veiligheidsapparaat in staat om na de terugtrekking de veiligheid en stabiliteit in Afghanistan te bewaken?

Antwoord:

Zie hiervoor het antwoord op vraag 75 en 87.

89

Is het kabinet voornemens om ook na de terugtrekking een bijdrage te blijven leveren aan het Afghaanse leger, politie en veiligheidsdiensten? Zo ja, welke bijdrage en voor welke periode?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 39.

90

Kunt u een beeld geven van de incidenten waarmee de Nederlandse troepen in Mazar-e-Sharif sinds 2018 mee te maken hebben gehad? Hoe vaak hebben de force protection eenheden in actie moeten komen? Wat was de aard van de incidenten?

Antwoord:

Er zijn sinds 2018 geen geweldsincidenten in de richting van Nederlandse troepen in Mazar-e-Sharif geweest.

91

Tot wanneer blijft de Special Operations Advisory Group (SOAT)-missie doorgaan? Wordt de opleiding, training en advisering van de Afghan Task Force 888 nu feitelijk afgebroken, aangezien in de artikel 100-brief uit 2018 uitgegaan werd van een periode van vier tot vijf jaar voordat de partner-eenheid volledig operationeel zou zijn?

Antwoord:

Conform het operatieconcept is het beoogde eindresultaat behaald. ATF-888 heeft, eerder dan vooraf werd ingeschat, bewezen dat zij in staat is om duurzaam en zelfstandig op te treden. Over het verdere verloop van de Duits-Nederlandse SOAT-missie wordt uw Kamer in de aankomende jaarlijkse voortgangsrapportage die u op 19 mei aanstaande toekomt nader geïnformeerd.

92

Welke eenheden gaan zorgdragen voor de troepenbescherming? Gaat het opnieuw om de EOD en Genie of ook andere troepen? Wat wordt hun bewapening en uitrusting?

Antwoord:

De extra *force protection* eenheden zijn toegerust op de beveiligingstaken die zij moeten uitvoeren, inclusief de bijbehorende bewapening. Er wordt geen extra genie of EOD-capaciteit ingebracht.

93

Is de basis waar de extra troepen gelegerd worden berekend op het onderbrengen van 80 man extra?

Antwoord:

Kamp Marmal is berekend op de huisvesting van de circa 80 extra Nederlandse militairen.

94

Krijgen de aanvullende troepen ook de beschikking over aanvullend vervoer, zoals gepantserde Bushmasters?

Antwoord:

Nederland maakt gebruik van Duitse gepantserde voertuigen waar nodig, zoals ook de huidige Nederlandse *force protection* eenheden dit doen.

95

Hoe beoordeelt u een recent rapport van de VN Veiligheidsraad (<https://undocs.org/S/2020/717>), waarin geschat wordt dat er nog steeds tussen de 400 en 600 strijders van Al Qaeda actief zijn in Afghanistan, het leiderschap van al-Zawahiri nog een basis heeft in Afghanistan en dat Al Qaeda in 12 Afghaanse provincies actief is? Hoe gaat de strijd tegen Al Qaeda in Afghanistan verder gestreden worden?

Antwoord:

Al Qaeda speelt ten opzichte van andere spelers, zoals het Haqqani netwerk en *Islamic State in Khorasan Province* (ISKP), in Afghanistan een rol op de achtergrond en is ten opzichte van twintig jaar geleden gemarginaliseerd.

96

Hoe beoordeelt u een recent rapport van de VN Veiligheidsraad (<https://undocs.org/S/2020/717>), waarin gesteld wordt dat ISIS in Afghanistan over 2200 strijders beschikt en nog steeds in staat is tot «high profile» aanslagen in verschillende delen van het land, waaronder Kabul? Hoe zal de strijd tegen ISIS in Afghanistan gevoerd worden als het Westen uit Afghanistan vertrekt?

Antwoord:

De cijfers in het VN rapport zijn een goede weergave van het aantal strijders en capaciteiten van *Islamic State in Khorasan Province* (ISKP), zoals ISIS in Afghanistan zichzelf noemt.

Op dit moment voeren zowel de Afghaanse overheid als de Taliban operaties uit tegen ISKP. De verwachting is dat de Afghaanse overheid en de Taliban ook na 11 september aanstaande deze strijd zullen voortzetten.

97

In de brief wordt gerept over ca. 80 mensen. Waar hangt het definitieve aantal uiteindelijk van af?

Antwoord:

Er wordt bewust gesproken over een aantal van circa 80 personen, aangezien het definitieve aantal kan fluctueren en afhankelijk is van de benodigde specialismen en uit te voeren taken.

98

Gaan de 80 extra militairen naar Afghanistan hoofdzakelijk om de terugtrekking te faciliteren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 64.

99

Wat is uw appreciatie van het besluit van de VS om al haar troepen terug te trekken uit Afghanistan?

100

Waarom zijn de troepen niet eerder teruggetrokken, zoals vorig jaar overeengekomen met de Taliban?

101

Heeft Nederland bij de VS aangedrongen op terugtrekking per mei dit jaar? Zo nee, waarom niet?

102

Is Nederland vooraf ingelicht over de Amerikaanse aankondiging de troepen terug te trekken? Wat is wel en wat niet meegedeeld?

Antwoord op vraag 99 t/m 102:

Het akkoord tussen de VS en de Taliban is op 29 februari 2020 namens de VS door de toenmalige regering Trump ondertekend. Na het aantreden van president Biden op 20 januari jl. kondigde de VS een *review* van het akkoord aan. Tegelijkertijd werd gepoogd om tot aanvullende afspraken te komen met de Taliban. De tijd die hiervoor nodig was maakte een ordelijke terugtrekking per 1 mei as. niet langer haalbaar.

Nederland wilde de uitkomsten van de Amerikaanse review van het VS-Taliban akkoord afwachten en heeft in dat licht niet aangedrongen op terugtrekking per mei dit jaar. Wel is meermaals verzocht om tijdige duidelijkheid over de voortgang en het resultaat van de *review*. Daarbij heeft Nederland herhaaldelijk gesteld dat naast de afspraken over

contraterrorisme ook voortgang op het politieke proces als een belangrijke overweging in de besluitvorming mee diende te worden genomen. Op 13 april lichtte *Secretary of State* Blinken de Minister van Buitenlandse Zaken in over het aanstaande Amerikaanse besluit tot terugtrekking. Het besluit is het resultaat van de nieuwe beoordeling van het VS-Taliban akkoord. De VS heeft geconcludeerd dat het niet mogelijk is tot aanvullende afspraken met de Taliban te komen. Het unilateraal stellen van aanvullende voorwaarden voor terugtrekking zou daarmee volgens de VS een terugkeer naar oorlog met de Taliban betekenen en voortzetting van de militaire aanwezigheid voor onbepaalde tijd. Dit scenario achtte president Biden onwenselijk. President Biden lichtte op 14 april jl. zijn beweegredenen voor het terugtrekkingsbesluit toe. Het primaire doel van de VS was het voorkomen dat Afghanistan weer een uitvalsbasis zou zijn voor internationaal terrorisme. Dat doel is bereikt. Het is nu aan de Afghanen zelf om eigen vrede vorm te geven.

103

Hoeveel aanvallen heeft de Taliban op niet-coalitie troepen uitgevoerd sinds de afsluiting van het VS-Taliban akkoord van 29 februari 2020?

Antwoord:

Sinds het akkoord zijn er ongeveer 40.000 geweldsincidenten van de Taliban gerapporteerd, hoofdzakelijk tegen de Afghaanse veiligheidstroepen.

104

Hoeveel aanvalsdreigingen van de Taliban zijn er geweest op coalitie troepen en waaruit bestonden deze?

Antwoord:

Over het aantal aanvalsdreigingen zijn geen exacte cijfers te geven. Wel hebben de Taliban enkele malen bases beschoten waar ook coalitie troepen verblijven. Op een aantal van deze bases zijn ook Afghaanse veiligheidstroepen gelegerd, waardoor de coalitie troepen niet eenduidig het beoogde doelwit waren. De Taliban voerden ook enkele indirecte beschietingen uit op coalitiebases waar alleen coalitiemilitairen gelegerd zijn. De Taliban voerden deze beschietingen naar eigen zeggen uit als vergelding voor luchtaanvallen van de coalitie ter ondersteuning aan de Afghaanse veiligheidstroepen.

Ook werden sinds het VS-Taliban akkoord gesloten werd enkele tientallen malen vliegtuigen of helikopters beschoten. Van deze incidenten was niet vaak vast te stellen of de Taliban verantwoordelijk waren en of de coalitie het gerichte doel was.

105

Is er een verbetering in de relatie tussen de Taliban en de coalitie troepen sinds het afsluiten van het VS-Taliban akkoord van 29 februari 2020?

Antwoord:

De coalitie troepen onderhouden geen contacten met de Taliban.

106

Welke stappen zijn er binnen de coalitie gezet na het afsluiten van het akkoord tussen de VS en de Taliban van 29 februari 2020 waarin een voorwaardelijke terugtrekking van alle buitenlandse troepen uit Afghanistan binnen een periode van 14 maanden is afgesproken, uiterlijk per 1 mei 2021, die anticiperen op dit akkoord?

Antwoord:

Na het afsluiten van het akkoord tussen de VS en de Taliban is binnen de NAVO een *prudent planning* proces gestart, anticiperend op een mogelijk besluit tot beëindiging van de missie. Voor zover mogelijk zijn draai-boeken voor de terugtrekking van personeel en materieel opgesteld. Ook is begonnen met het in kaart brengen van lokale partijen die eventueel niet-offensief materieel kunnen overnemen. Verder heeft de missie een optimalisatieslag doorgemaakt waarbij onder andere materieel dat niet (langer) essentieel was voor de uitvoering uit voorzorg al werd teruggehaald.

107

Aan welke voorwaarden van de conditions based approach is niet voldaan?

Antwoord:

In het VS-Taliban akkoord van 29 februari 2020¹ zijn de volgende afspraken gemaakt als voorwaarde voor een algehele terugtrekking:

- Garanties dat de veiligheid van de VS en haar bondgenoten niet vanuit Afghanistan bedreigd wordt, inclusief de afspraak om aanvallen tegen coalitietroepen te staken.
- De start van vredesonderhandelingen tussen de Taliban en de Afghaanse regering, uiterlijk op 10 maart 2020.
- De bespreking van een algeheel staakt-het-vuren als onderdeel van deze vredesonderhandelingen.

Ernstige geweldsincidenten van de Taliban tegen coalitietroepen hebben sinds ondertekening van het akkoord niet plaatsgevonden (zie ook het antwoord op vraag 104). Daarmee is sinds februari 2020 aan een deel van de eerste voorwaarde hoofdzakelijk voldaan. De toekomst zal moeten uitwijzen in hoeverre deze geheel vervuld is.

Vredesonderhandelingen gingen na een vertraging van 6 maanden uiteindelijk op 12 september 2020 in Doha van start. Tot een staakt-het-vuren is het nog niet gekomen.

Het is volgens de VS niet mogelijk gebleken om voor 1 mei met de Taliban tot nadere afspraken te komen over vrede in Afghanistan, zoals aan uw Kamer gemeld in het verslag van de extra ingelaste bijeenkomst van de NAVO-Raad op 14 april 2021 jl. (Kamerstuk 28 676, nr. 361). Het stellen van aanvullende voorwaarden voor terugtrekking zou daarmee volgens de VS een terugkeer naar oorlog met de Taliban betekenen en voortzetting van de militaire aanwezigheid voor onbepaalde tijd. Dit scenario achtte president Biden onwenselijk.

Los van het VS-Taliban akkoord heeft Nederland richting bondgenoten en partners bepleit om, naast de afspraken over contraterrorisme, ook voortgang op het politieke proces als een belangrijke overweging in de besluitvorming over de missie mee te nemen. In die geest heeft de VS de afgelopen maanden onder de regering Biden gepoogd het vredesproces te katalyseren en tot aanpassing van de voorwaarden te komen. De na de Ramadan geplande vredesconferentie in Istanboel is hier een gevolg van.

108

Zijn de voorwaarden voor de voorwaardelijke terugtrekking van alle buitenlandse troepen uit Afghanistan in het VS-Taliban akkoord van 29 februari 2020 gedeeld met en onderschreven door coalitietroepen? Zijn de coalitietroepen hier (indirect) bij betrokken geweest?

¹ <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/02/Agreement-For-Bringing-Peace-to-Afghanistan-02.29.20.pdf>.

Antwoord:

De voorwaarden uit het VS-Taliban akkoord van 29 februari 2020 zijn met de NAVO bondgenoten en partners gedeeld. De coalitietroepen zijn echter niet betrokken geweest bij de totstandkoming van het VS-Taliban akkoord en de voorwaarden.

De NAVO bondgenoten en partners hebben na ondertekening van het akkoord als gebaar van goede wil ter ondersteuning van het vredesproces een troepenvermindering doorgevoerd tussen 29 februari en 13 juli 2020.

109

Op welke manier hebben de coalitietroepen zich voorbereid op de mogelijke terugtrekking uiterlijk per 1 mei 2021 zoals afgesproken in het VS-Taliban akkoord van 29 februari 2020?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 106.

110

Zijn er gesprekken gaande met de Taliban over de verlenging van de termijn waarin de coalitietroepen zich zullen terug trekken uit Afghanistan?

Antwoord:

De VS heeft aangegeven dat het niet mogelijk is gebleken aanvullende afspraken met de Taliban te maken. Er is dan ook geen overeenstemming bereikt over verlenging van de terugtrekkingsdatum.

111

Wat is de inzet bij de nadere afspraken die in NAVO-kader nog gemaakt zullen worden over de planning van de afbouw van Resolute Support? Is hierover al overleg tussen Nederland en Duitsland in het kader van de huidige samenwerking? Is hierover voorbereidend oriënterend overleg met andere coalitielanden?

Antwoord:

Gesprekken tussen de NAVO-partners zijn nog gaande. Zie ook de antwoorden op vraag 71, 72 en 73.

112

Welke prioriteit heeft de veiligheid van de Afghaanse burgers in en rondom Mazar-e-Sharif bij de inzet van Nederlandse militairen? Welke (aanvullende) voorzorgsmaatregelen worden getroffen nu per 1 mei een wijziging in het dreigingsbeeld waarschijnlijk is?

Antwoord:

De 80 extra Nederlandse militairen worden ingebracht om de wijziging in het dreigingsbeeld het hoofd te bieden. De veiligheid van de Afghaanse bevolking, ook die in en rondom Mazar-e-Sharif is primair de verantwoordelijkheid van de Afghaanse autoriteiten.

113

Zult u de Kamer ook informeren mocht de Nederlandse inzet onverhoopt niet langer maar korter zijn dan de huidige geplande duur van circa vijf maanden?

Antwoord:

Om redenen van operationele veiligheid kan het kabinet geen uitspraken doen over de detailplanning van de terugtrekking en de daarmee samenhangende duur van de inzet. De Kamer wordt uiteraard zo goed als mogelijk op de hoogte gehouden van de actuele ontwikkelingen.

114

Is het mogelijk dat als gevolg van de NAVO planning omtrent de afbouw er tijdelijk nog meer Nederlandse militairen naar Afghanistan uitgezonden zullen worden om de tijdige terugkeer van het materieel te bewerkstelligen?

Antwoord:

Op dit moment wordt de aangekondigde aanvulling voldoende geacht om de verhoogde dreiging het hoofd te bieden. Een verdere ophoging van de inzet wordt daarom niet verwacht.

Het kabinet draagt zorg voor de veiligheid van onze uitgezonden militairen. Het valt nooit volledig uit te sluiten dat drastische veranderingen in de context aanleiding geven tot het nemen van aanvullende maatregelen om die veiligheid te versterken.

115

Is het mogelijk dat het nu aanwezige materieel overgedaan zal worden aan de Afghaanse troepen om zo tijdige afbouw en terugtrekking te bewerkstelligen?

Antwoord:

Nederland haalt al zijn essentiële materiaal terug uit Afghanistan. Volgens de geldende regelgeving zal achtergebleven materiaal worden vernietigd of eventueel verkocht. Infrastructuur die achterblijft wordt overgedragen aan Afghaanse autoriteiten. Zie ook het antwoord op vraag 59.

116

Wat bedoelt u met «gewijzigde inzet»? Wanneer komt er nadere informatie over de vraag of eventuele wijzigingen invloed hebben op de bestaande en reeds toegezegde stand by verplichtingen in 2021?

Antwoord:

Zoals in de aanvullende artikel 100-brief gemeld, legt de inzet van 80 extra militairen geen extra beperkingen op aan bestaande en reeds toegezegde *stand-by* verplichtingen voor 2021.

117

Is Defensie in staat om de gevraagde bijdrage zonder negatieve consequenties voor andere missies en de veiligheid van militairen te leveren?

Antwoord:

Ja

118

Is met deze inzet de bovengrens van buitenlandse inzet bereikt, of is Nederland in staat om naast deze missie nog aanvullende bijdragen te leveren aan internationale operaties?

Antwoord:

De bovengrens van buitenlandse inzet is hiermee niet bereikt. Eventuele bijdragen aan andere operaties zijn afhankelijk van de vraag en de beschikbare capaciteiten.

119

Wat betekent de inzet voor de operationele inzetbaarheid van Defensie het komend jaar?

Antwoord:

De inzet wordt geleverd door operationeel gereede eenheden, er is geen extra opleidingsinspanning vereist en de inzet vraagt geen aanvullende

schaarse ondersteuningscapaciteiten. Daardoor legt deze inzet geen extra beperkingen op aan bestaande en reeds toegezegde *stand-by* verplichtingen voor 2021.